

Stichting Kalorama

Jaarrekening 2016

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1 Jaarrekening 2016

5.1.1	Balans per 31 december 2016	4
5.1.2	Resultatenrekening over 2016	5
5.1.3	Kasstroomoverzicht over 2016	6
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2016	12
5.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	20
5.1.7	Overzicht langlopende schulden ultimo 2016	21
5.1.8	Toelichting op de resultatenrekening over 2016	22

5.2 Overige gegevens

5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	30
5.2.2	Nevenvestigingen	30
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	30

5.1 JAARREKENING

5.1 JAARREKENING

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-16 €	31-dec-15 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	16.677.611	17.659.902
Financiële vaste activa	2	15.450	25.750
Totaal vaste activa		<u>16.693.061</u>	<u>17.685.652</u>
Vlottende activa			
Vorraden	3	23.642	24.800
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's	4	272.810	100.477
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	5	34.978	1.451.364
Debiteuren en overige vorderingen	6	1.248.527	1.878.346
Liquide middelen	7	8.897.262	5.860.014
Totaal vlottende activa		<u>10.477.219</u>	<u>9.315.001</u>
Totaal activa		<u><u>27.170.280</u></u>	<u><u>27.000.653</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	8	426.284	426.284
Bestemmingsreserves		129.586	129.586
Bestemmingsfondsen		8.153.190	7.878.934
Totaal eigen vermogen		<u>8.709.060</u>	<u>8.434.804</u>
Vorzieningen	9	1.711.646	1.720.233
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	10	11.017.224	11.690.793
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	5	0	0
Schulden uit hoofde van transitierегeling	11	0	23.304
Overige kortlopende schulden	12	5.732.350	5.131.519
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>5.732.350</u>	<u>5.154.823</u>
Totaal passiva		<u><u>27.170.280</u></u>	<u><u>27.000.653</u></u>

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2016

	Ref.	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	14	30.179.641	29.262.426
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	15	311.622	266.107
Overige bedrijfsopbrengsten	16	288.556	274.653
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>30.779.819</u>	<u>29.803.186</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	17	22.397.339	20.927.649
Afschrijvingen op materiële vaste activa	18	1.847.345	1.683.158
Overige bedrijfskosten	20	5.798.065	6.057.800
Som der bedrijfslasten		<u>30.042.749</u>	<u>28.668.607</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		737.070	1.134.579
Financiële baten en lasten	21	-462.814	-468.254
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>274.256</u></u>	<u><u>666.325</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		0	0
Bestemmingsfonds nieuwbouw		366.381	748.309
Bestemmingsfonds kanteling organisatie		-92.125	215.652
Bestemmingsfonds elektronisch cliëntendossier		0	-297.636
		<u>274.256</u>	<u>666.325</u>

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2016

	Ref.	2016	2015
		€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		737.070	1.134.579
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	18	1.835.479	1.683.158
- mutaties voorzieningen	9	-8.587	146.117
- boekresultaten afstoting vaste activa	18	5.933	0
		1.832.825	1.829.275
Veranderingen in werkkapitaal:			
- voorraden	3	1.158	-1.356
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's	4	-172.333	-8.152
- vorderingen	6	629.819	-959.588
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	5	1.416.386	-822.473
- vorderingen/schulden uit hoofde van transitieregeling	11	-23.304	-24.841
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	12	600.831	61.332
		2.452.557	-1.755.078
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		5.022.452	1.208.776
Ontvangen interest	21	12.278	28.869
Betaalde interest	21	-464.792	-486.823
Ontvangen dividenden	21	0	0
		-452.514	-457.954
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		4.569.938	750.822
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings materiële vaste activa	1	-871.247	-692.476
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	12.126	0
Investerings in overige financiële vaste activa	2	0	0
Desinvesteringen overige financiële vaste activa	2	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-859.121	-692.476
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Nieuw opgenomen leningen	10	0	0
Aflossing langlopende schulden	10	-673.569	-671.154
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-673.569	-671.154
Mutatie geldmiddelen		3.037.248	-612.808
Stand geldmiddelen per 1 januari	7	5.860.014	6.472.822
Stand geldmiddelen per 31 december	7	8.897.262	5.860.014
Mutatie geldmiddelen		3.037.248	-612.808

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Kalorama is statutair (en feitelijk) gevestigd te Beek gemeente Berg en Dal, op het adres Nieuwe Holleweg 12, en is geregistreerd onder KvK-nummer 10043379.

Kalorama exploiteert twee verpleeghuizen, een centrum voor doofblinden, een verzorgingshuis en een hospice. Daarnaast verzorgt de stichting extramurale zorg aan zowel cliënten in de regio als in den lande.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van het volgende:

Schattingwijziging

Als gevolg van het aangepaste vastgoed masterplan heeft Kalorama de afschrijvingstermijn van te slopen gebouwen aangepast.

Overeenkomstig de richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ 145) worden de hieruit voortvloeiende effecten voor de afschrijvingen verwerkt in de verwachte resterende gebruiksperiode van de betreffende panden.

Deze kosten zijn verwerkt als bijzondere waardevermindering materiële vaste activa.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2015 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2016 mogelijk te maken.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar zorginstelling Kalorama zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van zorginstelling Kalorama.

Materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 2-10 %.
- Machines en installaties : 5-10 %.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 0-25 %.

Groot onderhoud:

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa geactiveerde WFZ-disagio's zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De disagio's worden over de rentevast periodes van de leningen (10 en 5 jaar) ten laste van het resultaat gebracht.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Stichting Kalorama heeft de contante waarde van de toekomstige kasstromen van haar zorgvastgoed benaderd op locatieniveau en vergeleken met de boekwaarde van het vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2016.

De boekwaarde van de activa is lager dan de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die de activa naar verwachting zullen genereren. Derhalve is er geen reden om een bijzondere waardevermindering toe te passen op de vaste activa.

Belangrijke overige veronderstellingen die zijn gehanteerd bij de benadering van de contante waarde van de kasstromen zijn:

- De bedrijfswaardeberekening is per locatie gemaakt, dus voor de locatie Panorama, locatie 't Hōfke, locatie Veste Brakkenstein en locatie Kulturhus;
- De kasstromen zijn over de periode 2017-2051 bepaald;
- De opbrengsten zijn toegerekend aan de locaties op basis van productie afspraken 2017;
- De overige opbrengsten en exploitatiekosten zijn gebaseerd op de vastgestelde begroting 2017;
- Er is rekening gehouden met actuele ontwikkelingen inzake de afbouw van de lage ZZP's 1, 2 en 3 naar nihil in 2020, de overige productie blijft stabiel;
- Positieve ontwikkeling van het wettelijk budget door indexering van 1% en negatieve ontwikkeling van de kosten van 1%;
- Vervangingsinvesteringen komen overeen met de investeringsbegroting en zijn meegenomen tot het niveau dat noodzakelijk wordt geacht om het betreffende vastgoed tot aan het einde levensduur in gebruik te houden;
- Er is gerekend met een disconteringsvoet van 6,6%, zijnde het gemiddelde van de externe vermogenskosten van Stichting Kalorama en het gewenste rendement op het eigen vermogen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorraden

Vorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs op basis van gemiddelde inkoopprijs onder aftrek van een voorziening voor incurantheid, voor zover daar aanleiding toe bestaat.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen voor de nominale waarde. Een voorziening wordt via de statische methode getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen, tenzij anders is vermeld. De rentemutaties van de voorzieningen zijn verantwoord als dotatie / vrijval aan de voorzieningen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening voor reorganisatiekosten

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen als gevolg van het besluit van Stichting Kalorama en werknemer om de arbeidsrelatie te beëindigen vóór de reguliere pensioneringsdatum. De aard en het bedrag van de ontslagvergoeding zijn vastgelegd in het Raam Sociaal Plan en individuele afspraken met de werknemer. De voorziening is getroffen aangezien Stichting Kalorama een gedetailleerd plan voor het ontslag heeft opgesteld, het plan goedgekeurd en gecommuniceerd is en indien er geen realistische mogelijkheid is dat dit plan op een later tijdstip wordt ingetrokken. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de reële waarde van de verplichting.

Voorziening uitgestelde beloningen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen in de cao, een gemiddelde salarisstijging van 2% per jaar, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet is 2%. Het effect van de discontering is € 43k. Voorgaand jaar was de disconteringsvoet 2,9%. Door wijziging van de disconteringsvoet is de voorziening € 16k toegenomen. De periodieke toename van de voorziening is gepresenteerd als dotatie aan de voorziening.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan over 2016 tot en met 2035. De voorziening is gebaseerd op een prijsstijging van 2% per jaar en een disconteringsvoet van 1,9%. Het effect van de discontering is € 120k. Voorgaand jaar was de disconteringsvoet 2,7%. Door wijziging van de disconteringsvoet is de voorziening € 44k toegenomen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorziening langdurig zieken

De voorziening Langdurig zieken wordt gevormd voor de 104 weken loondoorbetalingen van personeelsleden die per balansdatum arbeidsongeschikt zijn. De gehanteerde disconteringsvoet is -0,05%. Het effect van de discontering is € 208. Voorgaand jaar was de disconteringsvoet 1,9%. Door wijziging van de disconteringsvoet is de voorziening € 8k toegenomen.

Voorziening persoonlijk levensfase budget (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk levensfase budget (PLB) betreft een voorziening uit hoofde van een cao verplichting in het kader van de overgangsregeling 50+. Het persoonlijk levensfase budget kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de cao-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd. Er is gerekend met een disconteringsvoet van -0,05%. Het effect van de discontering is € 172. Voorgaand jaar was de disconteringsvoet 1,9%. Door wijziging van de disconteringsvoet is de voorziening € 2k toegenomen. De periodieke toename van de voorziening is gepresenteerd als dotatie aan de voorziening.

Voorziening ERD ziektewet

Met ingang van 1 januari 2014 is Kalorama eigen risicodragers geworden voor de Ziektewet. Voor eventuele toekomstige ziektewetuitkeringen wordt nu een voorziening gevormd. Deze wordt berekend door het percentage ZW wat in de WW-premie zit te berekenen over de totale loonsom; 0,32% van het SV loon.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Pensioenen

Stichting Kalorama heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Kalorama. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Kalorama betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Sinds 2015 gelden nieuwe, strengere, regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In juni 2016 bedroeg de dekkingsgraad 92,5%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 128%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 10 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Kalorama heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Kalorama heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

5.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	11.295.901	12.155.212
Machines en installaties	3.187.558	3.332.362
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	2.029.533	2.089.381
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	164.619	82.947
Totaal materiële vaste activa	<u><u>16.677.611</u></u>	<u><u>17.659.902</u></u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u><u>2016</u></u>	<u><u>2015</u></u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	17.659.902	18.650.584
Bij: investeringen	871.247	692.476
Bij: herwaarderingen	0	0
Af: afschrijvingen	1.841.412	1.683.158
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	12.126	0
Boekwaarde per 31 december	<u><u>16.677.611</u></u>	<u><u>17.659.902</u></u>
Aanschafwaarde	44.546.722	43.715.896
Cumulatieve afschrijvingen	27.869.111	26.055.994

Toelichting:

De investeringen in 2016 betreffen terreinvoorziening (€ 10k), verbouwingen (€ 96k), installaties (€ 131k), instandhouding (€ 157k), inventaris (€ 213k), automatisering (€ 182k) en onderhanden projecten nieuwbouw (€ 82k). Hieronder zit voor € 115k opknappen van de PG-afdelingen op Panorama en € 95k aanpassingen inzake brandveiligheid.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.7.

Stichting Kalorama heeft van al het vastgoed het juridisch en economisch eigendom.

2. Financiële vaste activa

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
WFZ-vergoeding borgstelling	15.450	25.750
Totaal financiële vaste activa	<u><u>15.450</u></u>	<u><u>25.750</u></u>
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>	<u><u>2016</u></u>	<u><u>2015</u></u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	25.750	36.050
Af: afschrijvingen	-10.300	-10.300
Boekwaarde per 31 december	<u><u>15.450</u></u>	<u><u>25.750</u></u>
Aanschafwaarde	157.825	157.825
Cumulatieve afschrijvingen	142.375	132.075

Toelichting:

De afschrijvingstermijnen zijn gelijk aan de perioden dat de rentes vast staan.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Voorraad hotelfunctie	11.000	11.000
Voorraad café - winkel	11.373	11.800
Overige voorraden:		
Emballage e.d.	1.269	2.000
Totaal voorraden	<u><u>23.642</u></u>	<u><u>24.800</u></u>

Toelichting:

Er is geen voorziening voor incurantheid noodzakelijk op de voorraden.

4. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's	272.810	288.012
Af: voorziening onderhanden werk	0	-187.535
Totaal onderhanden werk	<u><u>272.810</u></u>	<u><u>100.477</u></u>

Toelichting:

Op 1 januari 2013 is de geriatrie revalidatiezorg (GRZ) overgeheveld van de AWBZ naar de ZVW. Deze productie wordt uitgedrukt in Diagnose Behandel Combinaties (DBC's). De verplichting uit verwachte overschrijdingen van de productie afspraken is opgenomen als voorziening onderhanden werk.

5. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ / Wiz

	<u>t/m 2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>totaal</u>
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	141.608	481.199	828.557	0	1.451.364
Financieringsverschil boekjaar				467.125	467.125
Correcties voorgaande jaren	-141.608	-339.523	-211.043	0	-692.174
Betalingen/ontvangsten	0	-490.844	-700.493	0	-1.191.337
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>-141.608</u>	<u>-830.367</u>	<u>-911.536</u>	<u>467.125</u>	<u>-1.416.386</u>
Saldo per 31 december	<u><u>0</u></u>	<u><u>-349.168</u></u>	<u><u>-82.979</u></u>	<u><u>467.125</u></u>	<u><u>34.978</u></u>

Stadium van vaststelling (per erkenning):

300-949 Stichting Kalorama c b b a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	34.978	1.451.364
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	0
	<u><u>34.978</u></u>	<u><u>1.451.364</u></u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar	2016	2015
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	28.506.271	27.193.534
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	28.039.146	26.364.977
Totaal financieringsverschil	467.125	828.557

Toelichting:

Correcties voorgaande jaren betreft voor € 325k het bedrag dat het zorgkantoor wil terugvorderen naar aanleiding van de materiële controle over het jaar 2014. Naar aanleiding hiervan is ook desbetreffende productie voor de jaren 2015 en 2016 gereserveerd voor een bedrag van respectievelijk € 25k en € 91k.

In 2015 is Kalorama integraal overgegaan op een nieuw elektronisch cliëntendossier (ECD). Ook de productie wordt via dit ECD gedeclareerd. Door implementatieproblemen is eind 2015 niet alle productie op de juiste manier via AW319 berichten gedeclareerd. In februari 2016 is dit alsnog hersteld. Dit resulteert ultimo 2015 in een hoge vordering uit hoofde van het financieringstekort.

6. Debiteuren en overige vorderingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Vorderingen op debiteuren	18.711	39.182
Incasso onderweg	2.287	1.867
Debiteuren zorgverzekeraars	220.355	364.362
Debiteuren gemeenten	285.649	592.601
Te ontvangen van Menzis COA	0	29.286
Overige vorderingen:		
Afgesloten DBC's, nog niet gefactureerd	491.910	511.352
Rekening-courant verhoudingen	30.142	69.436
UWV ziekingeld	5.619	2.501
WGA uitkeringen	6.589	6.142
Overige overlopende activa:		
Nog te ontvangen subsidies	0	33.197
Vooruit gefactureerde bedragen	73.541	85.622
Nog te ontvangen bedragen	11.799	11.834
Nog te factureren bedragen	101.925	130.964
Totaal debiteuren en overige vorderingen	1.248.527	1.878.346

Toelichting:

Het aantal gecontracteerde verzekeraars en gemeenten is met ingang van 2015 fors toegenomen. Ultimo 2015 was het declaratieproces onvoldoende helder, waardoor de debiteurenstand fors was toegenomen. Hier worden voorzichtige stappen naar verbetering gezet, maar door de grote diversiteit tussen de bijna 40 gemeenten waarin Kalorama opereert is dat lastig. De administratieve organisatie hieromtrent is divers en in ontwikkeling.

Op de vorderingen op debiteuren is een voorziening voor oninbaarheid ad € 10.201 in mindering gebracht. Op de debiteuren zorgverzekeraars is een bedrag ad € 142k in mindering gebracht voor overproductie op wijkverpleging.

7. Liquide middelen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Bankrekeningen	8.889.198	5.851.806
Kassen	8.064	8.208
Totaal liquide middelen	8.897.262	5.860.014

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

8. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Kapitaal	426.284	426.284
Bestemmingsreserves	129.586	129.586
Bestemmingsfondsen	<u>8.153.190</u>	<u>7.878.934</u>
Totaal eigen vermogen	<u><u>8.709.060</u></u>	<u><u>8.434.804</u></u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	426.284	0	0	426.284
Totaal kapitaal	<u>426.284</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>426.284</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Ontvangen giften	129.586	0	0	129.586
Totaal bestemmingsreserves	<u>129.586</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>129.586</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
Nieuwbouw	2.506.527	366.381	0	2.872.908
Kanteling organisatie	295.652	-92.125	0	203.527
Reserve aanvaardbare kosten:				
Stichting Kalorama	5.076.755	0	0	5.076.755
Totaal bestemmingsfondsen	<u>7.878.934</u>	<u>274.256</u>	<u>0</u>	<u>8.153.190</u>

Toelichting:

Het bestemmingsfonds voor nieuwbouw is gevormd voor toekomstige nieuwbouw dan wel grondige renovatie van een aantal panden. De gebouwen van Kalorama op de hoofdlocatie en 't Höfke zijn verouderd en aan vervanging danwel grondige renovatie toe. De reserve is het verschil tussen de werkelijke kapitaallasten en de vergoeding voor kapitaallasten (exclusief die voor inventaris en automatisering) voor zover het resultaat het toelaat.

Het bestemmingsfonds kanteling organisatie is gevormd voor de kosten samenhangend met de organisatiewijziging naar zelforganiserende teams, zoals de coaching van teams en kosten die mogelijk voortvloeien uit de afloop van tijdelijke contracten die hiermee verband houden.

Het bestemmingsfonds elektronisch cliëntendossier (ECD) is gevormd voor de toekomstige investering in de implementatie van een elektronisch cliëntendossier. In november 2014 is een start gemaakt met het opleiden van medewerkers in het gebruik van het ECD. De kosten hiervan (externe opleidingskosten en uren van medewerkers) zijn ten laste van de bestemmingsreserve geboekt. In 2015 zijn deze opleidingen vervolgd en zijn ook training on the job gegeven door medewerkers aan collega's. Het ECD is in 2015 in gebruik genomen.

Het bestemmingsfonds ontvangen giften wordt met ingang van boekjaar 2014 gevormd voor van derden ontvangen giften.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

9. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2016	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€	€
Voorziening reorganisatiekosten	26.209	122.780	14.016	9.334	125.639
Voorziening uitgestelde beloningen	246.656	50.079	29.010	0	267.725
Voorziening groot onderhoud	1.083.294	0	48.842	74.002	960.450
Voorziening langdurig zieken	237.632	319.660	172.471	50.616	334.205
Voorziening PLB	18.587	0	0	6.969	11.618
Voorziening ERD Ziektewet	25.423	0	13.414	0	12.009
Voorziening budget	82.432	0	0	82.432	0
Totaal voorzieningen	1.720.233	492.519	277.753	223.353	1.711.646

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-dec-2016

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	551.058
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	567.398
hiervan > 5 jaar	593.190

Toelichting per categorie voorziening:*Voorziening voor reorganisatiekosten*

De voorziening reorganisatiekosten is opgenomen op basis van het sociaal plan. Onder de voorziening zijn de vergoedingen en/of aanvullingen op uitkeringen opgenomen die worden betaald aan de werknemers met wie de arbeidsrelatie is/wordt beëindigd. De uitkeringen en aanvullingen zijn gebaseerd op het Raam Sociaal Plan en individuele afspraken.

Voorziening uitgestelde beloningen:

De voorziening jubileumuitkeringen is een voorziening gevormd voor de contante waarde van de op balansdatum bestaande verplichtingen tot toekomstige jubileumuitkeringen.

Voorziening groot onderhoud:

De voorziening voor groot onderhoud is gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan. De voorziening is voldoende voor de opvang van de pieken in de planning en uitvoering van groot cyclisch onderhoud voor de komende jaren.

Voorziening langdurig zieken:

De voorziening wordt gevormd ter dekking van de op de balansdatum bestaande verplichting inzake de loondoorbetaling van personeelsleden die per deze datum arbeidsongeschikt zijn.

Voorziening persoonlijk levensfase budget (PLB):

De voorziening persoonlijk levensfase budget (PLB) betreft een voorziening uit hoofde van een cao verplichting in het kader van de overgangsregeling 50+. Het persoonlijk levensfase budget kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de cao-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd.

Voorziening ERD Ziektewet

Met ingang van 1 januari 2014 is Kalorama eigen risicodragend geworden voor de Ziektewet. Voor eventuele toekomstige ziektebetalingen wordt nu een voorziening gevormd. Deze wordt berekend door het percentage ZW wat in de WW-premie zit te berekenen over de totale loonsom; 0,32% van het SV loon.

Voorziening budget:

De voorziening budget betreft het bedrag wat uit het nacalculatieformulier 2013 voortvloeit betreffende kapitaallasten GRZ. Deze worden ook al geheel via de NHC tarieven vergoed en zodoende dubbel berekend. Om aansluiting te houden met het nacalculatieformulier 2013 is de omzet geboekt, maar daarnaast ook een voorziening voor hetzelfde bedrag gevormd. Aangezien het jaar 2013 is afgewikkeld, is de voorziening vrijgevallen ten gunste van het resultaat.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

10. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Schulden aan banken	11.017.224	11.690.793
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>11.017.224</u>	<u>11.690.793</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	12.411.947	13.076.140
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	721.154	664.193
Stand per 31 december	<u>11.690.793</u>	<u>12.411.947</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	673.569	721.154
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>11.017.224</u>	<u>11.690.793</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	673.569	721.154
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	11.017.224	11.690.793
hiervan > 5 jaar	8.460.062	8.981.216

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen lening bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- pandrecht op de machines en installaties.

De reële waarde van de leningen is € 11.690.793 (2015: € 12.411.947).

11. Schulden uit hoofde van transitierегeling

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec</u>
	€
Totaal afgesloten (gedeclareerde en nog te declareren) DBC's	1.212.301
Onderhanden werk	294.440
Totaal productie in DBC zorgproducten	<u>1.506.741</u>
Vergoeding op basis van oude prestaties	<u>1.461.141</u>
Verrekenbedrag per 31-12-2013	45.600
Verschil met definitieve beschikking	2.545
Betaalde bedragen 2015	<u>-24.841</u>
Verrekenbedrag per 31-12-2015	23.304
Betaalde bedragen 2016	<u>-23.304</u>
Verrekenbedrag per 31-12-2016	<u>0</u>

Toelichting:

De schuld uit hoofde van de transitierегeling DBC's is het verschil tussen de omzet DBC's (€ 1.506.740) en de omzet op basis van oude parameters (€ 1.461.140). In het transitiejaar 2013 wordt de omzet vergoed op basis van oude parameters, wat betekent dat dit bedrag terugbetaald moest worden. In 2016 is dit definitief afgewikkeld.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

12. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Crediteuren	662.173	694.591
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	673.569	721.154
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.068.468	766.026
Schulden terzake pensioenen	384.673	381.688
Nog te betalen salarissen	493.420	3.979
Vakantiegeld	762.747	746.678
Vakantiedagen	690.720	692.790
Overige schulden:		
Rekening-courantverhoudingen cliënten	38.564	38.564
Te betalen energiekosten	25.699	32.765
Diverse te betalen bedragen	38.788	42.534
Te betalen rente leningen	253.330	270.960
Salariskosten	285.085	298.830
Te betalen per 31 december	355.114	440.960
Totaal overige kortlopende schulden	<u>5.732.350</u>	<u>5.131.519</u>

Toelichting:

In 2016 is een correctie ingeboekt voor onterecht geclaimde premiekortingen (€ 141k). Daarnaast is de post te betalen loonheffing bijna € 200k hoger dan vorig jaar in december door de extra uitbetalingen als gevolg van de cao verhogingen (salarisverhoging per oktober en een eenmalige uitkering van 1,2%).

In de nieuwe CAO zijn afspraken gemaakt over de nabetalings van onregelmatigheidstoeslag over opgenomen vakantiedagen in de jaren 2012 tot en met 2015. Als gevolg hiervan is de balanspost "te betalen salarissen" gestegen.

13. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

De wijkverpleging (de extramurale producten PV (Persoonlijke verzorging) en VP (verpleging)) wordt met ingang van boekjaar 2015 bekostigd vanuit de Zvw. Daarnaast wordt de Geriatrische revalidatiezorg (GRZ) bekostigd vanuit de ZVW. Voor zowel wijkverpleging als GRZ is het macrobeheersinstrument van toepassing op grond waarvan bij een overschrijding van het landelijk budgetplafond het mogelijk is dat zorgaanbieders basis hiervan een terugbetalingsverplichting opgelegd krijgen. Zorgaanbieders kunnen op basis hiervan een terugbetalingsverplichting opgelegd krijgen in 2017.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2016 bestaat nog geen inzicht in de omvang van deze verplichting. Stichting Kalorama is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2016.

Bovenstaande is in overeenstemming met de betreffende beleidsregel van de NZa met betrekking tot het Macrobeheersmodel geriatrische revalidatiezorg.

Obligoverplichting Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ)

Als WFZ-deelnemer kan Stichting Kalorama via het obligo mederisicodragend zijn. Als het WFZ ondanks alle ingebouwde zekerheden op zijn garantieverplichtingen wordt aangesproken én in het extreme geval dat het WFZ-vermogen onvoldoende is om aan de garantieverplichting aan geldgevers te kunnen voldoen, dan kan het WFZ via de obligoverplichting een beroep doen op financiële hulp van de deelnemers. Deze hulp wordt in dat geval geboden in de vorm van renteloze leningen aan het WFZ. Het obligo bedraagt maximaal 3% van de restantschuld van de geborgde lening(en) van de deelnemer. Per balansdatum is de restantschuld van de geborgde leningen WFZ € 9.442.500, de obligoverplichting is ultimo 2016 maximaal € 283.275.

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn langlopende, onvoorwaardelijke verplichtingen aangaande terzake huur en operationele leasing. De huur van hospice Bethlehem bedraagt voor 2017 € 55.385 en wordt na 01-01-2023 omgezet naar een overeenkomst voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van twee jaar. Er wordt één dag in de week een ruimte in Deventer gehuurd. Deze huur bedraagt voor 2017 € 4.420. De geleasede vervoermiddelen strekken tot zekerheid van de leaseverplichting. De operationele leasing wordt lineair over de leaseperiode in de resultatenrekening verwerkt. De lease van zeven auto's en twee bussen bedraagt voor 2016 € 68.975. Deze lease heeft betrekking op contracten langer dan 1 jaar maar korter dan 5 jaar.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van mogelijk in de toekomst nog plaats te vinden materiële nacontroles zijn voornamelijk onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Investeringsverplichting

Eind 2016 bedraagt de aangegeven investeringsverplichting voor automatisering, inventaris en instandhouding totaal € 60.550.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016					
- aanschafwaarde	28.644.543	5.401.391	9.587.015	82.947	43.715.896
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	16.489.331	2.069.029	7.497.634	0	26.055.994
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>12.155.212</u>	<u>3.332.362</u>	<u>2.089.381</u>	<u>82.947</u>	<u>17.659.902</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	105.720	131.071	552.784	81.672	871.247
- herwaarderingen	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	965.031	275.875	600.506	0	1.841.412
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>					
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	0	0	40.421	0	40.421
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	28.295	0	28.295
per saldo	0	0	12.126	0	12.126
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-859.311</u>	<u>-144.804</u>	<u>-59.848</u>	<u>81.672</u>	<u>-982.291</u>
Stand per 31 december 2016					
- aanschafwaarde	28.750.263	5.532.462	10.099.378	164.619	44.546.722
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	17.454.362	2.344.904	8.069.845	0	27.869.111
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>11.295.901</u>	<u>3.187.558</u>	<u>2.029.533</u>	<u>164.619</u>	<u>16.677.611</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0-10%	5-10%	10-25%	0,0%	

BIJLAGE

5.1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo 2016

Leninggever	Afsluitdatum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2015	Nieuwe leningen in 2016	Aflossing in 2016	Restschuld 31 december 2016	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2016	Aflossingswijze	Aflossing 2017	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
BNG	1-feb-02	2.917.522	40	onderhands	3,28%	2.321.947	0	73.654	2.248.293	1.855.062	26	annuitair	76.069	gemeentegarantie
Waterschapsbar	22-dec-03	1.000.000	20	onderhands	2,05%	450.000	0	100.000	350.000	50.000	7	lineair	50.000	waarborgfonds
Waterschapsbar	1-aug-06	1.000.000	40	onderhands	4,44%	775.000	0	25.000	750.000	625.000	30	lineair	25.000	waarborgfonds
Waterschapsbar	1-aug-06	1.000.000	20	onderhands	4,29%	550.000	0	50.000	500.000	250.000	10	lineair	50.000	waarborgfonds
Rabobank	14-aug-07	1.000.000	20	onderhands	4,73%	600.000	0	50.000	550.000	300.000	11	lineair	50.000	waarborgfonds
Rabobank	12-aug-08	2.000.000	20	onderhands	4,76%	1.300.000	0	100.000	1.200.000	700.000	12	lineair	100.000	waarborgfonds
Rabobank	12-aug-08	4.000.000	40	onderhands	4,77%	3.300.000	0	100.000	3.200.000	2.700.000	32	lineair	100.000	waarborgfonds
Rabobank	20-apr-14	3.337.500	15	onderhands	2,82%	3.115.000	0	222.500	2.892.500	1.980.000	12	lineair	222.500	waarborgfonds
Totaal						12.411.947	0	721.154	11.690.793	8.460.062			673.569	

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

14. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	3.504.771	3.222.084
Opbrengsten zorgverzekeringswet inzake behandeling zintuiglijk gehandicapten	250.662	279.742
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	28.506.271	27.193.534
Correctie wettelijk budget voorgaande jaren	-609.742	26.484
Doorberekening omzet Berchmanianum	-2.553.567	-2.541.651
Opbrengsten PGB	47.391	17.511
Opbrengsten Wmo	1.032.478	1.059.084
Overige zorgprestaties	1.377	5.638
Totaal	<u>30.179.641</u>	<u>29.262.426</u>

Toelichting:

Met ingang van 2015 heeft Kalorama ook productie afspraken gemaakt voor Berchmanianum. Deze productie is opgenomen onder het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten van Kalorama en wordt ook door Kalorama gedeclareerd. De doorberekening door Berchmanianum is vervolgens als minpost om de opbrengsten opgenomen.

Onder de opbrengst zorgverzekeringswet is een voorziening ad € 141k voor de overproductie op wijkverpleging opgenomen.

Onder de correctie budget voorgaande jaren is onder andere het bedrag ad € 325k opgenomen dat het zorgkantoor terugvordert over het jaar 2014 naar aanleiding van de materiële controle opgenomen. Naar aanleiding hiervan is ook desbetreffende productie voor 2015 teruggenomen voor een bedrag van € 25k. Daarnaast is € 190k gecorrigeerd over het jaar 2015 voor met name de kapitaallasten eerstelijns verblijf, deze waren vorig jaar dubbel meegenomen en in 2016 door de NZa bij alle zorginstellingen gecorrigeerd.

15. Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Subsidie regeling palliatieve terminale zorg	108.246	116.088
Subsidie stageplaatsen zorg	116.349	99.244
Subsidie praktijkleren	58.134	27.000
Subsidie cofinanciering sectorplannen	21.200	0
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	7.693	23.775
Totaal	<u>311.622</u>	<u>266.107</u>

Toelichting:

De reservering voor de subsidie praktijkleren was in 2014 € 22k te hoog opgenomen. Door de correctie hiervan in 2015 is het subsidiebedrag lager. Zonder deze correctie was het € 49k geweest. De stijging wordt veroorzaakt door het feit dat we in 2016 meer leerlingen hebben gehad die in aanmerking kwamen voor deze subsidie.

16. Overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
- eerstelijns behandelingen	50.096	44.193
- maaltijdvoorziening	29.950	21.214
- maaltijdvoorziening derden	17.844	21.921
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
- overige diensten	73.031	84.885
- eigen bijdragen cliënten verblijf hospice	117.635	102.440
Totaal	<u>288.556</u>	<u>274.653</u>

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

17. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	16.164.612	15.196.552
Sociale lasten	4.070.048	3.578.431
Pensioenpremies	1.377.138	1.331.433
Andere personeelskosten	503.863	484.177
Subtotaal	<u>22.115.661</u>	<u>20.590.593</u>
Personeel niet in loondienst	281.678	337.056
Totaal personeelskosten	<u><u>22.397.339</u></u>	<u><u>20.927.649</u></u>
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>416</u>	<u>403</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Bruto salarissen	14.498.779	14.143.540
Voorziening langdurig zieken	96.574	54.379
Uitkeringen bij ontslag	179.123	124.555
Onregelmatigheidstoelag	1.588.155	1.121.108
Subtotaal	<u>16.362.631</u>	<u>15.443.582</u>
Doorberekende salariskosten	-213.019	-209.480
Subsidie Id-banen	0	-17.550
Subsidie promotieonderzoek	15.000	-20.000
	<u><u>16.164.612</u></u>	<u><u>15.196.552</u></u>

Toelichting:

De cao Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT) is definitief. Hierin zijn een aantal afspraken gemaakt die resulteren in hogere personeelskosten 2016, namelijk:

- een salarisverhoging per 1 oktober 2016
- een eenmalige uitkering in december 2016;
- een compensatie voor werknemers met een pensioengevend inkomen boven de aftoppingsgrens;
- een schikking voor niet genoten ORT over vakantiedagen over de jaren 2012 tot en met 2016.

Onder subsidie promotieonderzoek is een correctie ad € 15k opgenomen voor de subsidie van het wetenschappelijk onderzoek wat niet ontvangen zal worden.

De andere personeelskosten zijn als volgt te specificeren:

Wervingskosten	18.127	53.031
Opleidingskosten	137.522	144.452
Dienstkleding	70.057	41.910
Vergoedingen	122.953	101.193
Kosten Arbo	119.551	108.263
Diverse personeelskosten	35.653	35.328
Totaal andere personeelskosten	<u><u>503.863</u></u>	<u><u>484.177</u></u>

18. Afschrijvingen op materiële vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	1.841.412	1.683.158
- boekverlies verkoop printers	5.933	0
Totaal afschrijvingen	<u>1.847.345</u>	<u>1.683.158</u>

Toelichting:

In het najaar van 2016 is het vastgoed masterplan van Kalorama vastgesteld. In dit geactualiseerde plan is het vastgoed van Kalorama met bestaande beleidsuitgangspunten en visie getoetst aan de actualiteit. Om tot toekomstbestendig vastgoed te komen, zal het bestaande op de locatie Panorama worden gesloopt en zal daarvoor in de plaats nieuwbouw komen. Om die reden is vanaf 2016 tot het moment van sloop een versnelde afschrijving van dit vastgoed ingezet, zodat op moment van sloop de boekwaarde nihil is. Deze versnelde afschrijving bedraagt € 350k.

19. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	2.247.328	2.308.024
Algemene kosten	1.326.114	1.156.302
Cliënt- en bewonersgebonden kosten	1.195.751	1.321.321
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	512.269	457.160
- Energiekosten gas	268.420	267.506
- Energiekosten stroom	232.167	241.584
- Energie transport en overig	30.268	30.827
Subtotaal	<u>1.043.124</u>	<u>997.077</u>
Huur en leasing	59.750	58.315
Dotaties en vrijval voorzieningen	-74.002	216.761
Totaal overige bedrijfskosten	<u>5.798.065</u>	<u>6.057.800</u>

De voedingskosten en hotelmatige kosten zijn als volgt te specificeren:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en restauratieve kosten	922.878	929.550
Andere hotelmatige kosten:		
- Huishoudelijke- en inrichtingskosten	720.576	753.084
- Linnenvoorziening	394.404	403.770
- Vervoerskosten	209.470	221.620
	<u>2.247.328</u>	<u>2.308.024</u>

De algemene kosten zijn als volgt te specificeren:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Kantoorkosten, automatisering en communicatiekosten	524.948	608.639
Lidmaatschappen, accountants- en advieskosten	409.641	194.470
Reis- en verblijfkosten, kosten toezicht en medezeggenschap en representatiekosten	187.369	162.479
Verzekeringen, belastingen en heffingen	193.955	190.714
Voorziening dubieuze debiteuren	10.201	0
	<u>1.326.114</u>	<u>1.156.302</u>

Toelichting:

De stijging van de algemene kosten worden met name veroorzaakt door de stijging van advieskosten (ca € 200k). Dit wordt met name veroorzaakt door extra advieskosten inzake het verbeteren van de brandveiligheid op de hoofdlocatie (€ 71k) en inzake de nieuwbouwen renovatieplannen (€ 40k). Daarnaast zijn er op het gebied van personeelszaken ook € 34k extra advieskosten gemaakt (zelforganisatie, strategisch opleidingsplan en arbobeleid).

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<i>De cliënt- en bewonersgebonden kosten zijn als volgt te specificeren</i>		
Laboratorium onderzoeken	59.619	67.821
Geneesmiddelen	497.630	531.587
Overige medische benodigdheden	113.988	96.863
Agogie, therapie en ontspanning en persoonlijke verzorging bewoners	99.387	114.561
Medische systemen en hulpmiddelen	425.127	510.489
Totaal cliënt- en bewonersgebonden kosten	<u>1.195.751</u>	<u>1.321.321</u>

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<i>De onderhoudskosten zijn als volgt te specificeren:</i>		
Onderhoud wegen, tuinen en siertuinen	40.691	48.513
Onderhoud gebouwen	129.020	76.792
Onderhoud installaties	342.558	331.855
Totaal onderhoudskosten	<u>512.269</u>	<u>457.160</u>

20. Financiële baten en lasten

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Rentebaten	12.278	28.869
Subtotaal financiële baten	<u>12.278</u>	<u>28.869</u>
Rentelasten	-464.792	-486.823
Waardeveranderingen financiële vaste activa	-10.300	-10.300
Subtotaal financiële lasten	<u>-475.092</u>	<u>-497.123</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-462.814</u>	<u>-468.254</u>

21. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Kalorama van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor de zorg, totaalscore 9 en klasse III.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Stichting Kalorama is € 145.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

Bezoldiging leidinggevende topfunctionarissen:

	Mevr. Drs. G.P. van Deutekom bestuurder	Dhr. Mr. C.F.J. Heesmans MBA bestuurder a.i.	Mevr. Drs. C.M. Verseveldt bestuurder a.i.	Dhr. W.L.V. van Boerdonk bestuurder a.i.
Functie(s)				
Duur dienstverband in 2016	1/2 - 31/12	1/1 - 31/1	1/1 - 31/1	1/1 - 31/1
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1,11	1,00	0,89	1,11
Gewezen topfunctionaris?	nee	ja	ja	ja
Echte of fictieve dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Individueel WNT-maximum	133.082	12.315	10.960	12.315
Bezoldiging				
Beloning	127.315	11.425	10.810	13.251
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	9.942	731	627	903
<i>Subtotaal</i>	<u>137.257</u>	<u>12.156</u>	<u>11.437</u>	<u>14.154</u>
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	<u><u>137.257</u></u>	<u><u>12.156</u></u>	<u><u>11.437</u></u>	<u><u>14.154</u></u>

Gegevens 2015

Duur dienstverband 2015	n.v.t.	18/9 - 31-12	18/9 - 31-12	18/9 - 31-12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	n.v.t.	1,00	0,89	1,11

Bezoldiging 2015

Beloning	0	34.181	33.734	37.499
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	685
Beloningen betaalbaar op termijn	0	2.415	2.082	3.061

Totaal bezoldiging 2015

	0	36.596	35.816	41.245
Individueel WNT-maximum 2015	n.v.t.	49.070	43.618	49.070

Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen:

	Dhr. Drs. W.J. de Cloe	Dhr. Mr. E.A.M. Kerckhoffs	Dhr. Drs. E.J.J. Fransen	Dhr. H.M.J. Jeukens MIM
Functie(s)	voorzitter RvT	vice voorzitter / secretaris RvT	lid RvT	lid RvT
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31-12	1/1 - 31-12
Individueel WNT-maximum	21.750	14.500	14.500	14.500

Bezoldiging

Beloning	9.118	7.816	5.536	6.110
Belastbare onkostenvergoedingen	216	182	156	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	<i>9.334</i>	<i>7.998</i>	<i>5.692</i>	<i>6.110</i>

-/- Onverschuldigd betaald bedrag

0 0 0 0

Totaal bezoldiging**9.334 7.998 5.692 6.110****Gegevens 2015**

Duur dienstverband 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bezoldiging 2015

Beloning	9.118	7.816	5.210	5.210
Belastbare onkostenvergoedingen	319	272	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0

Totaal bezoldiging 2015

	9.437	8.088	5.210	5.210
Individueel WNT-maximum 2015	25.587	17.058	17.058	17.058

Functie(s)

Duur dienstverband in 2016	Mevr. Prof. Dr. M.W.G. Nijhuis lid RvT	Dhr. A.J.H. Klomp RA lid RvT	Mevr.Mr.Dr. M.B.J. Thijssen lid RvT	Mevr. S.V. Orlova MSc RA lid RvT
	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	14/12 - 31/12

Individueel WNT-maximum**14.500 14.500 14.500 713****Bezoldiging**

Beloning	6.400	6.839	5.210	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	<i>6.400</i>	<i>6.839</i>	<i>5.210</i>	<i>0</i>

-/- Onverschuldigd betaald bedrag

0 0 0 0

Totaal bezoldiging**6.400 6.839 5.210 0****Gegevens 2015**

Duur dienstverband 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	29/4 - 31/12	n.v.t.
Deeltijdfactor 2015 (percentage)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bezoldiging 2015

Beloning	6.514	9.458	3.526	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2015	6.514	9.458	3.526	0
Individueel WNT-maximum 2015	17.058	17.058	11.543	n.v.t.

Bezoldiging gewezen topfunctionarissen:

	Dhr. Mr. C.F.J. Heesmans MBA bestuurssecretaris	Mevr. Drs. C.M. Verseveldt manager	Dhr. W.L.V. van Boerdonk manager
Functie(s)			
Duur dienstverband in 2016	1/2 - 31/12	1/2 - 31/12	1/2 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1,00	0,89	1,11

Bezoldiging

Beloning	78.439	66.555	98.382
Belastbare onkostenvergoedingen	43	0	52
Beloningen betaalbaar op termijn	8.510	6.893	9.935
<i>Subtotaal</i>	<i>86.992</i>	<i>73.448</i>	<i>108.369</i>
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0

Totaal bezoldiging

86.992	73.448	108.369
---------------	---------------	----------------

Gegevens 2015

Duur dienstverband 2015	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bezoldiging 2015

Beloning	0	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totaal bezoldiging 2015	0	0	0
Individueel WNT-maximum 2015	0	0	0

Toelichting:

De bezoldiging van de bestuurder is lager dan de WNT-1 norm (€ 170k), maar hoger dan de WNT-2 norm (€ 145k). Omdat de arbeidsovereenkomst van de bestuurder is getekend in 2015, is het overgangsrecht van toepassing. Dit betekent dat het salaris van de bestuurder van 2016 tot en met 2019 gelijk mag blijven. Vanaf 2020 moet het salaris in drie jaar worden afgebouwd, zodat het per 1-1-2023 binnen de WNT norm valt.

De beloningen van mevr. Verseveldt en dhr. Van Boerdonk als bestuurder a.i. lijken op basis van bovenstaande opstelling de maximum WNT bezoldiging te overschrijden. Dit wordt echter veroorzaakt door de uitbetaling van het vakantiegeld wat grotendeels betrekking heeft op 2015 en voor een klein deel op 2016, aangezien zij de functie van bestuurder a.i. bekleedden van 18 september 2015 tot en met 31 januari 2016. Voor mevr. Verseveldt bedraagt het betaalde vakantiegeld met betrekking tot 2015 € 1.912 en voor dhr. Van Boerdonk € 2.443, de rest (respectievelijk € 427 en € 624) heeft betrekking op 2016. Na een juiste wijze van toerekening van de vakantietoelage over 2015 en 2016 is er geen sprake van overschrijding van de WNT norm.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen functionarissen die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2016 geen ontsluitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

22. Honoraria accountant

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2016 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	31.070	24.872
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	22.664	12.500
3 Fiscale advisering	0	2.741
4 Niet-controlediensten	0	8.337
Totaal honoraria accountant	<u>53.734</u>	<u>48.450</u>

Toelichting:

Bovengenoemde honoraria betreffen de door de accountant gebudgetteerde bedragen voor de uit te voeren controles. In het budget van de accountant is voor 2016 rekening gehouden met de extra controleverplichtingen die door de gemeenten opgelegd worden in het kader van de WMO verantwoording (€ 12.584). De niet-controlediensten 2015 betroffen een due diligence onderzoek.

23. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 21.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Kalorama heeft de jaarrekening 2016 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 3 mei 2017.

De raad van toezicht van de Stichting Kalorama heeft de jaarrekening 2016 goedgekeurd in de vergadering van 3 mei 2017.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Beek - Berg en Dal, 3 mei 2017, was getekend:

Raad van Bestuur
Mevr. Drs. G.P. van Deutekom - van de Laar

Voorzitter Raad van Toezicht
Dhr. Drs. W.J. de Cloe

Secretaris Raad van Toezicht
Dhr. Mr. A.A.M. Kerckhoffs

Lid Raad van Toezicht
Dhr. Drs. E.J.J. Fransen

Lid Raad van Toezicht
Dhr. H.M.J. Jeukens MIM

Lid Raad van Toezicht
Mw. Prof. Dr. M.W.G. Nijhuis - van der Sanden

Lid Raad van Toezicht
Mw. S.V. Orlova MSc RA

Lid Raad van Toezicht
Mw. Mr.Dr. M.B.J. Thijssen

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald, conform artikel 2.4, dat het uitkerings- en bestedingsbeleid van de stichting zodanig dient te zijn dat de stichting blijvend kan worden aangemerkt als algemeen nut beogende instelling als bedoeld in artikel 5b van de Algemene wet rijksbelastingen.

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Kalorama heeft geen nevenvestigingen.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.